

Утвърдил:

инж. Д. Илиев

*Директор на регионална инспекция по
околната среда и водите- Хасково*

ДОКЛАД

За извършена проверка на място по изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г., издадено на ТЕЦ“Марица - 3”АД, гр. Димитровград

На основание Заповед №59/2016 г. на Директора на РИОСВ – Хасково и в изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2016г., в периода от 29.08.2016 г. до 31.08.2016 г. е извършена проверка на горивна инсталация над 50 MWth намираща се на работната площадка на ТЕЦ„Марица -3” АД, попадаща в обхвата на Приложение 4 на ЗООС. Дружеството е със седалище и адрес на управление: гр. Димитровград, промишлена зона, ЕИК126526421, представлявано от инж. Стоян Михалев Тюйлиев – Изпълнителен директор.

I. Цел на проверката

Проверката се извършва във връзка с осъществяване на текущ контрол относно спазване изискванията на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г., издадено на ТЕЦ„Марица -3” АД.

II. Проверени инсталации и дейности:

- горивна инсталация над 50 MWth, включваща:
- котел ОР 380в(1бр.) за производство на електроенергия - 370 MWth;
- котли ПКМ-12(3 бр.) за производство на пара за собствени нужди-24 MWth (3 бр. котли по 8 MWth)
- изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г.

III. Констатации от проверката:

При извършената проверка по изпълнението на условията и сроковете в Комплексно разрешително №41-Н1/2012 г., бяха направени следните констатации:

През периода на проверката котел ОР 380в не работи, инсталацията е в състояние на студен резерв, по диспечерско разпореждане. През 2016г. горивната инсталация на ТЕЦ „Марица – 3“ АД е работила само през м. януари – 113 часа.

Условие 3. Обхват. Разрешените с условие 3.6. промени в работата на инсталациите по условие 2. са изпълнени в предходен период. Въведени са в

експлоатация пречиствателните съоръжения (2бр. електрофилтри и СОИ) за пречистване на отпадъчните газове от изпускателно устройство № К1.

Условие 4. Капацитет на инсталациите. Условието се изпълнява. Разрешения капацитет не се превишава. През м. януари 2016г. инсталацията е работила 113 часа. Произведената топлинна енергия за този период е 36187 MWth (съответно произведената електрическа енергия е 10161MWth).

Условие 5. Управление на околната среда. Условието се изпълнява. Операторът прилага система за управление на околната среда, отговаряща на изискванията на условията в КР. Изготвен е списък с отговорните лица и персонала които ще извършват конкретни дейности по изпълнението на условията от КР. Изготвена е и се прилага програма за обучение на персонала. Планирани са занятия през м. септември. Прилага се инструкция за актуализация на изискваните с КР документи, съгласно която всички инструкции, изключение на тези по условие 11 са актуализирани в периода януари – февруари 2015г. Прилагат се писмени инструкции за оценка наличието на нови нормативни разпоредби към инсталацията по усл. 2. , както и инструкция за аварийно планиране и действия при аварии.

Условие №7. Уведомяване.

Условие 7.2. Условието се изпълнява. Не са констатирани аварийни ситуации. За резултатите от мониторинга периодично се информират РИОСВ и БД. За 2016 г. , до момента на проверката не е извършван мониторинг на подземни води.

Условие 8. Използване на ресурси.

Условие 8.1. Използване на вода. Условието се изпълнява. Издадени са разрешително № 31510439/2014г. от БД за водовземане на подземни води и разрешително №300125/10.10.2003г за водовземане на повърхностни води от р. Марица (с решение №РР-737/06.08.2009г е удължен срока на действието му до 2019г.) издадено от БД. Не се надвишават посочените количества използвана вода. Справки за количествата използвана вода се изпращат на всяко тримесечие и годишно в БД ИБР. Разработена е и се прилагат инструкции за поддръжка на основните консуматори на вода за производствени нужди - багерни, смивани, питателни, технически и помпи за процесна вода. Прилага се инструкция за поддържане на водопроводната мрежа, резултатите от проверките се отразяват в дневник. За 2016г. няма констатирани несъответствия. Има монтирани водомерни устройства за отчитане на ползваните водни обеми за производствени нужди. Разработена е и се прилага инструкция за измерване/изчисляване и документиране на изразходваните количества вода при работа на Горивна инсталация с номинална топлинна мощност над 50 MW като се отчита обща месечна и годишна консумация, информацията се документира ежемесечно в дневници и на всяко тримесечие се обобщават в ел.таблици таблици и в края на всяка календарна година в годишен отчет. Разработена е и се прилага инструкция за следене на съответствието на изразходваните количества вода. Резултатите се документират. Няма констатирани несъответствия през проверявания период. Резултатите от проверките на техническото състояние на водопроводната мрежа, установяване на течове и предприетите действия за тяхното

отстраняване се документират от оперативни дежурни в дневници, при констатирани несъответствия резултатите се отразяват в дневници от нач.цехове и се отчитат веднъж на тримесечие.

Условие 8.2. Енергия. Условието се изпълнява. Консумираната електро- и топлоенергия се отчита, изготвят се тримесечни отчети, информацията годишната норма за ефективност при употреба на електро- и топлоенергия се докладва с ГДОС. Всички инструкции, които се изискват са актуализирани през 2015г., съгласно изискването да се актуализират на три годишен период. Прилага се инструкция за отчитане на съответствието относно консумираната електро – и топлоенергия. Прилагат се работни инструкции за поддръжка и експлоатация на основните консуматори на електро- и топлоенергия. Констатиранията по време на експлоатация повреди се отразяват в “Дневник за дефекти” по цеховете, а на тримесечие се правят отчети, също по цехове.

Условие 8.3. Използване на спомагателни материали и горива. Условието се изпълнява. Използваните спомагателни материали при работата на Горивната инсталация с номинална мощност над 50 MWth не се различават по вид и не превишават количествата, посочени в таблица 8.3.1.1. Притежателят на разрешителното прилага инструкция за измерване, изчисляване и документиране на използваните количества горива и спомагателни материали за Горивна инсталация с номинална мощност над 50 MWth.– котел ОР 380в и котли ПКМ -12.

Консумацията на спомагателни материали и горива се отчита годишно и се изчислява разхода на всеки материал за единица произведена продукция, съгласно усл. 6.5.1 от КР.

Консумацията на спомагателни материали за единица продукция се изчислява, като съответното количество се раздели на общото производство от Горивната инсталация (Производство от котел ОР-380в+ Производство от котли ПКМ- 12)в MWth. Притежателя на настоящото разрешително прилага инструкция за оценка на съответствието на годишната употреба на спомагателни материали и горива за Горивна инсталация с номинална мощност над 50 MWth с условията на разрешителното. Инструкцията съдържа мерки за установяване на причините за несъответствията и предприемане на коригиращи действия. Всички химични вещества и смеси, класифицирани в една или повече категории на опасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси са опаковани, етикетирани и снабдени с информационни листове за безопасност. Информационните листове за безопасност отговарят на изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH). Притежателят на настоящото разрешително съхранява на площадката и представя при поискване копия от информационните листове за безопасност на използваните опасни химични вещества и смеси, спомагателни материали и горива. Притежателят на настоящото разрешително съхранява спомагателни материали и горива в складовете за съхранение посочени в Приложение V-7 и V-8 от заявлението. Притежателят на настоящото разрешително осъществява съхранението на спомагателни материали, смеси и горива в резервоарите, посочени на Приложение V-7 и Приложение V-8 от заявлението. За всички

обваловани площи не се допуска наличие на течност в обема им и наличие на неконтролирани връзки с канализацията. Притежателят на настоящото разрешително прилага писмена инструкция за поддръжка на маслени и мазутни резервоари в котло-турбинен цех. За оценка на техническото състояние на резервоарите се извършва техническо обследване, което бива частично (извършва се на 2.5 г.) и пълно (извършва се не по-рядко от веднъж на 10 г.). Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за поддръжка и периодична проверка на съответствието на съоръженията и площадките за съхранение на спомагателни материали (сярна киселина и натриева основа) с експлоатационните изисквания и условията на КР. Началник цех "Химичен" изготвя ежегоден протокол за резултатите от периодичната оценка на съответствието на склада, площадката /обваловката/ и резервоарите за съхранение на реагенти и ги предава на Ръководител "Инспекторат". Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за установяване и отстраняване на течове по преносната мрежа (маслена и мазутна) за течни спомагателни материали и горива в котло-турбинен цех. Извършват се периодично обходи, при които се проверява за: наличие на течове от тръбопроводите; целостта и здравината на изолациите на тръбопроводите; състояние на опорната конструкция на тръбопроводите. При регистрирани нарушения се извършват коригиращи действия. Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за установяване и отстраняване на течове от резервоари или обваловки за течни спомагателни материали и горива. Персонал, изпълняващ условията – експлоатационен извършва ежедневен оглед. В журнал се записват установените дефекти, след което се предприемат мерки за отстраняването им. Не се планира промяна на мястото за съхранение на опасни спомагателни материали и горива.

Условие 9. Емисии в атмосферата. Условието се изпълнява. Разработена е инструкция за контролираните параметри, оптималните стойности и честотата на мониторинг за всяко пречиствателно съоръжение. Информацията по усл. 9.1.1.1. е изготвена и се съхранява в съответните цехове („Котлоторбинен“ цех, „Електрически“ цех и цех „СОИ“). Контролираните параметри, осигуряващи оптималната работа ел. филтрите: mA и kV се записват на всеки два часа в оперативни дневници в цех „Електрически“. Контролираните параметри за работата на СОИ: рН и ниво в абсорбера се записват на всеки час в оперативни дневници в цех „Сероочистка“. Операторът извършва мониторинг на работата на пречиствателните съоръжения, в съответствие с разработената инструкция. Разработена е и се прилага инструкция. Всеки месец се изготвя „Справка за оценка на работата на електрофилтъра Блок 120 MW“. В случай на наличие на несъответствия се предприемат коригиращи действия. За работата на СОИ всеки месец се изготвят отчети, които се обобщават за всяко тримесечие. Изготвената информация по Условие 9.1.1.4. се съхранява в съответните цехове. Изготвените справки от проверките на съответствието на измерените стойности на контролираните параметри на пречиствателните съоръжения се съхраняват от оператора. Не са регистрирани несъответствия. Не са регистрирани превишения на дебита на отпадъчните газове, както и

превишения на НДЕ на емисиите на серен диоксид, азотни оксиди и прах, съгласно представените месечни доклади за извършени СНИ на ИУ К1.

Спазва се и средномесечната степен да десулфуризация.

Не са регистрирани превишения на дебита на отпадъчните газове и превишения на НДЕ на контролираните замърсители при извършените контролни измервания на отпадъчните газове от ИУ К1 през 2016 г.

Не се експлоатират други организирани източници на емисии, освен описаните в Условие 9.2.2. През 2014г. е пусната в експлоатация СОИ. Операторът е уведомил РИОСВ по факс и с писмо с вх. № Д-189/11.09.2014г. Разпалването се извършва с газове горелки. В случай на разпалване чрез котлите и/или при аварийни ситуации емисиите се отвеждат през изпускащо устройство К №2(големия комин). След влизане на горивната инсталация в нормален режим на работа отпадъчните газове се изпускат през изпускащо устройство К № 1(малкия комин). Инструкцията за извършване на периодична оценка на съответствието на измерените стойности на контролираните параметри с определените в разрешителното емисионни норми е разработена и се прилага. Операторът изпълнява задълженията си по обслужването на инсталации, съдържащи озонразрушаващи вещества. Операторът изпълнява задълженията си по обслужването на инсталации, съдържащи флуорирани парникови газове. Представя отчет в РИОСВ и ИАОС, съгласно изискванията на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове. Всички емисии на вредни вещества от инсталацията се изпускат в атмосферния въздух организирано през изпускарите устройства. Инструкцията за периодична оценка за наличието на източници на неорганизираните емисии на площадката е разработена и се прилага. Съгласно разработената инструкция се изготвя „Отчет от контрола на пречиствателните и технологичните съоръжения на Котел ОР-380“ на всяко тримесечие. Извършват се проверки през месеца, като се изготвя тримесечен отчет от контрола на пречиствателните и технологични съоръжения в цех „Въглеподаване“. При наличие на неорганизираните емисии се предприемат всички необходими мерки. На производствената площадка не се извършват дейности, които са източници на миризми. Разработена е инструкция за периодична оценка на спазването на мерките за предотвратяване/намаляване емисиите на интензивно миришещи вещества. Разработена е инструкция за периодична оценка на спазването на мерките за предотвратяване/намаляване емисиите на интензивно миришещи вещества. Не са регистрирани такива случаи. От началото на 2016г. до извършването на проверката не са регистрирани превишения на ПС за СЧН и ПС за СДН на серен диоксид от АИС „Раковски“, гр. Димитровград. Разработена е и представена в РИОСВ – Хасково схема за намаляване на масовия поток на SO₂ при наднормени имисии в атмосферния въздух в района. Операторът извършва собствени непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, съгласно, заложените в КР изисквания. От началото на годината до момента не е работено без СОИ и функционираща апаратура за извършване на СНИ. Операторът извършва собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните

газове, при спазване на изискванията. СПИ се извършват от акредитирани лаборатории. Операторът определя годишните количества на замърсителите, съгласно изискванията на Регламент № 166/2006г и ги докладва ежегодно чрез ГДОС. Резултатите от мониторинга се документират и съхраняват и се докладват съгласно изискванията на Р166. Не са постъпвали оплаквания за миризми.

Условие 10. Емисии на отпадъчни води. Условието се изпълнява. Инсталацията не работи, разрешените локални пречиствателни съоръжения за третиране на производствените отпадъчни води са налице (утаителен басейн, неутрализационна яма, сепарираща шахта). Определени са и са представени контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение, оптималните стойности за всеки параметър, честотата на мониторинг на стойностите на контролираните параметри. Операторът прилага инструкция за поддържане на оптимални стойности на технологичните параметри, осигуряващи оптимален режим на пречиствателните съоръжения. Извършва се мониторинг на работата на пречиствателните съоръжения в съответствие с усл.10.1.1.2. Прилага се инструкция за оценка на съответствието. Обектът не работи, производствени отпадъчни води не се заустват, не са регистрирани залпови замърсявания. Извършени са анализи на отпадъчни води (дъждовни и битово - фекални) от ТП № 1, 2, 4, 5 преди включване в колектор № 1, през м. юни 2016г., от акредитирана лаборатория ИЛ“Еколаб“ към „Диал“ ООД, гр. София. Обектът не работи и не се заустват охлаждащи води и съответно не е извършван мониторинг. Необходимата информация се представя в утвърдената форма за ГДОС и се докладва, съгласно изискванията.

Условие 11. Управление на отпадъците. Условието се изпълнява.

Образуваните отпадъци при работата на инсталацията по **Условие 2** не се различават по вид (код и наименование) и не превишават количествата разрешени с КР. Прилага се инструкция за периодична оценка на съответствието на нормите за ефективност при образуването на отпадъци с определените такива в КР, която включва установяване на причините за несъответствия и предприемане на коригиращи мерки. Резултатите от изпълнението се документират. Събирането на отпадъци се извършва по схема, съгласно нормативната уредба. Отпадъците образувани на площадката се събират съгласно изискванията на Наредбата за събиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци. Операторът събира образувания на площадката отпадък с код 20 01 21* разделно, на закрито, на оградена и обозначена с табели площадка. Отпадъци с код 13 01 10*; 13 02 05*; 13 03 07* се събират в специализирани, затворени съдове, за проверявания период не са образувани такива, не са образувани отпадъци от изолационни материали съдържащи азбест. Прилага се инструкция за периодична оценка на съответствието на събирането на отпадъците с условията в разрешителното, на причините за установените несъответствия и за предприемане на коригиращи действия. Временно се съхраняват отпадъците, определени с условие 11.1. на обособени площадки, отговарящи на изискванията на КР, които са обозначени на “Генерален план” – приложение към заявлението за издаване на КР. За временно съхранените отпадъци с код 20 01 21* е осигурено необходимото

количество сяр. Временно съхранените отпадъци с код 13 01 10*; 13 02 05*; 13 03 07* се съхраняват в затворени помещения, в плътно затворени съдове, върху бетониран под. Временно съхранените отпадъци с код 100101, 100102, 100105 се извършва на обособена площадка. Основното количество отпадъци на тази площадка е с код 100105. Опасните отпадъци, образувани от производствената дейност се съхраняват в съдове, съгласно изискванията. Не се смесват опасни отпадъци с други отпадъци, оползотворими не се смесват с неоползотворими отпадъци, опасни отпадъци не се разреждат с други отпадъци. Прилага се инструкция за оценка на съответствието на временното съхранение на отпадъци с условията на КР. За транспортиране извън територията на площадката се предават отпадъци съгласно условие 11.1.1. на фирми притежаващи необходимите разрешителни. При транспортиране на опасни и неопасни отпадъци се подготвят изискваните за това документи. Прилага се инструкция за периодична оценка на съответствието на транспортирането на отпадъците с условията на КР. Няма предадени отпадъци за оползотворяване/ обезвреждане, не са изготвени документи за такава дейност. Депата за неопасни отпадъци „Горен бюк“ и „Галдушки ливади“ не са изградени и не са въведени в експлоатация. Не се извършва депониране на отпадъци с код 100101, 100102 и 100105. Прилага се инструкция за оценка на съответствието на обезвреждане на отпадъци. Количествата на генерираните на площадката отпадъци се измерват/изчисляват. Прилага се инструкция за оценка на съответствието на наблюдаваните годишни количества образувани отпадъци и стойностите на норми за ефективност при образуването на отпадъци, заложените норми не са превишени. Не е извършвано изпитване за установяване на съответствието на получените резултати с резултатите от основното охарактеризиране, поради липса на работни часове на горивната инсталация. Дейностите по управление на отпадъци се документират в отчетни книги, които се съхраняват и представят при поискване. Документират се всички измервани/изчислявани количества на отпадъците и се докладват като част от ГДОС образуваните годишни количества отпадъци, както и изчислените стойности на годишните норми за ефективност.

Условие 12. Шум. Условието се изпълнява. Не са регистрирани превишения на граничните стойности на еквивалентното ниво на шум и в мястото на въздействие. Собствени периодични измервания на нивата на шум са извършени през 2012г. След това не е извършен друг през 2015г. и 2016г., поради малкия брой работни часове на горивната инсталация – 158 часа през 2015г. и 113.45 часа през 2016г. Разработена е инструкция за наблюдение на показателите. Разработена е и се прилага инструкция за оценка на съответствието на установените еквивалентните нива на шум по границата на производствената площадка и в мястото на въздействие. Документирани са и се съхраняват резултатите от наблюдението на показателите. Резултатите от оценката на съответствието са документирани, съхраняват се и се докладват чрез ГДОС.

Условие 13А. Опазване на подземните води от замърсяване. Условието се изпълнява. Не се извършва инжектиране, реинжектиране, пряко или непряко въвеждане на приоритетно опасни, приоритетни, опасни и вредни

вещества в подземните води. Има инструкция за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито, установяване на причините и отстраняване на течовете. Прилага се. При констатирани несъответствия резултатите се отразяват в дневници от нач.цехове.Резултатите от проверки ежедневно се документират в дневника и на тримесечие се обобщават. На обекта, в маслено стопанство, хим.цех и др. са налични сорбиращи материали.Прилага се инструкция за отстраняване на разливи от вещества/препарати, които могат да замърсят почвата/подземните води и третиране на образуванияте отпадъци, съдържаща мерки за отстраняване на разливи и/или изливания на вредни и опасни вещества върху производствената площадка (включително и в обвалованите зони). Не се допуска наличие на течности в резервоари, варели, технологично/пречиствателно оборудване или тръбопроводи, от които са установени течове, до момента на отстраняването им. Товаро-разтоварните работи на площадката се извършват на определените за това места. Към момента няма извършен собствен мониторинг на подземни води за 2016г. На обекта са налични протоколите на извършените през 2015г. ф/х анализи от ИЛ „Еколаб” към „ДИАЛ” ООД от 12.10.2015г. Към момента няма извършен собствен мониторинг на подз.води за 2016г. Представен е годишен доклад за отчетната 2015г. Резултатите от проверки ежедневно се документират в дневника и на тримесечие се обобщават. За установените разливи/случаи на изливане на вредни и опасни вещества върху производствената площадка се води дневник в химимичен цех Не са констатирани аварийни случаи през проверявания период.

Условие 14.Предотвратяване и действия при аварии. Условието се изпълнява. Разработен е и се спазва вътрешен аварийен план. При възникване аварийната ситуация се описва с аварийен протокол. В зависимост от нивото на аварията резултатите се документират при н-к цеха или при ръководител “Инспекторат”. През 2016г. не са възниквали аварийни ситуации, оказващи въздействие върху здравето на населението и околната среда. Изготвена е оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

Условие 15. Преходни и анормални режими на работа. Условието се изпълнява. Изготвена е инструкция за пускане и спиране на пречиствателните съоръжения съответно преди или след спиране на производствените инсталации свързани с тях. Инструкцията е актуализирана през 2015г. Разработен е и се прилага план за мониторинг при анормални режими на работа на инсталациите.

IV. Предписания, срокове за изпълнение, отговорници: Няма издадени предписания.

V. Съответствие, последващ контрол. При проверката не са констатирани несъответствия и не се налага последващ контрол.